

fredsen, som gaaer ud paa, at udtale Ønstet om Lettelse af Huusmandsstandens Wilkaar, og et andet Andragende fra 793 Beboere i samme Valgfreds, hvori de udtale Ønstet om Ophævelse uden Bederlag af det privilegerede Hartkorns Skattelettelse, og endelig et Andragende fra 696 Beboere i samme Valgfreds, der slutter sig til de tidligere indkomne om Indfødsretten; disse Andragender ville ligeledes blive henlagte paa Thingets Bord.

Efter Dagsordenen gik man derpaa over til Forespørgsel til Marineministeren af Rigsdagsmanden for Københavns 1ste District (Willems).

Willems: Der er ingen blandt os, som ikke levende mindes den Naade, hvorpaa hele det danske Folk modtog Efterretningen om den sørgelige Affaire i Cefernsørdefford Skjærtorsdag 1849. Det Indtryk, vi dengang modtog, hører til dem, som man aldrig glemmer; men Tiden har dog lagt sin velgjørende Haand derpaa, og den Blanding af Forbauselse, og jeg tør vel sige Rædsel, der i det første Øieblik betog os, har forlængst været bløddet for et roligt Overlæg, for den faste Bestlutning at stue ret tilbunds i dette Anliggende, for idetmindste at kunne drage Nytte for Fremtiden af denne bitter Erfaring. Den klippefaste Tilid til den danske Marines Uovervindelighed, dette Blandværk have vi Alle i over en Menneskealder arbejdet med paa at opføre, og forsaavidt som det ulykkelige Angreb maa ansees at være fremtvunget af en stærk og uimodstaelig Folkevillie, falder jo vistnok det oprindelige Ansvar derfor paa det hele Folk, (Flere Stemmer Nei!) men et nærmere et mere umiddelbart Ansvar hviler dog altid paa de Medlemmer af Marinen, der have ledet og forestaaet Angrebet; og da nu det danske Folk har opnaaet en Forsatning, hvorved hele Styrelsen i sidste Instantis er lagt i Folkets egne Hænder, saa har ogsaa Folket, ligesaa vel som de nærmeste Paagældende, et dobbelt, et uafviseligt Krav paa at faae Leilighed til at stue fuldkomment tilbunds i denne Sag.

Det første Skridt i saa Henseende er allerede gjort, idet en Generalkrigsret er bleven nedsat, for at undersøge og bedømme Sagen; men derved bør man ikke blive staaende. Bist-

nok er det ikke min Hensigt at kaste nogen Skygge af Tvivl paa denne Krigsrets enten Bessaffenhed eller Afsærd; jeg betvivler ingenlunde, at den har været særdeles hensigtsmæssigt sammensat, at den har vist en priselig Samvittighedsfuldhed og Retfærdighed med Hensyn til denne Undersøgelse, at den har vist en aldeles ubestikkelig Retfærdighed i Affattelsen af dens Dom, og ligesom ethvert Forsøg paa at gribe ind i denne vilde være grundlovstridigt, saaledes vilde det ogsaa i høi Grad stride mod min Følelse, om et saadant Forsøg skulde gaae ud paa at forøge i hvilkenssømhøist Retning eller paa hvilkenssømhøist Naade de materielle Straffe, der ere en Følge af denne Begivenhed, eller at lægge dem over paa Andres Skuldre. Det vilde i en saa høi Grad stride mod min Følelse, at jeg for mit Vedkommende dybt beklager, at der ikke har været tilstrækkelig Anledning for Hans Majestæt Kongen til aldeles at eftergive de idømte Straffe; de angaae jo dog kun Skrobheligheds Synder, og staae netop derfor i en saa grei Modsatning til Ulykkens Storhed. Men ved Siden af det juridiske Ansvar er der et andet, nemlig det moralske Ansvar, meget hyppigt og jeg skulde næsten mene netop i det nærværende Tilfælde væsentlig afvigende fra det juridiske. Om det moralske Ansvar troer jeg det tilkommer det hele Folk selv at dømme (Ja!), selv at eftersee, om ikke Noget af de Domsældte har vist ved Siden af en Tilfidsfattelse af de juridiske Pligter, der paalaa ham, en saadan Afsærd, eller har været under saa vanskelige Omstændigheder, at Meget kunde tale til Undskyldning, saa at man ikke kan nægte ham sin fulde Medfølelse; og paa den anden Side, om der ikke, foruden de juridiske Domsældte, maatte findes Andre, der vistnok have vidst at holde sig indenfor Lovlighedens Grændser, men som dog have båret sig saaledes ad, at der maa skee paa deres Skuldre hviler et vel saa stort Ansvar som paa hines.

Det er øiensynligt, at Udfaldet af et saa alvorligt Angreb, foretaget under saa mislige Omstændigheder, maatte i høi Grad være afhængigt af de ydre Forhold, under hvilke de vedkommende Cheser have været stillede. Det er øiensynligt, at det for en stor Deel maatte